

Mogućnosti razvoja urbanog šumarstva u poduzeću Hrvatske šume

Hrvatske šume d.o.o. Zagreb
Direkcija, Sektor za šumarstvo
Služba za proizvodnju i razvoj

GJ "Park šume grada Zagreba" _šumski predjel Grmošćica_odjel 9

Uvod

- ▶ 1. Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu
- ▶ 2. Kratka povijest urbanog šumarstva
- ▶ 3. Urbano šumarstvo u Hrvatskoj sa osvrtom na poduzeće Hrvatske šume d.o.o. Zagreb
- ▶ 4. Mogućnosti razvoja
- ▶ 5. Zaključak

1. Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu

Urbano šumarstvo je:

- ▶ umjetnost, znanost i tehnologija gospodarenja stablima, šumama i ekosustavima u i oko urbanih područja za zdravlje i dobrobit zajednice (American National Urban Forest Council)
- ▶ specijalizirana grana šumarstva s ciljem uzgajanja i održavanja stabala zbog njihove sadašnje i moguće uloge na fiziološko stanje, sociologiju i ekonomsku dobrobit urbanog društva i ulogom koja podrazumijeva sveukupno pozitivno djelovanje stabala na njihov okoliš te rekreativnu i estetsku vrijednost (Borsen i Jorgensen prema Borzan, 1993.)
- ▶ specijalizirana grana šumarstva koja prilikom provođenja radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištima posvećuje posebnu pažnju uzgoju i održavanju ekosustava u urbanim područjima, a obuhvaća i radove čiji je cilj stvaranje što povoljnijih uvjeta za boravak posjetitelja, podizanje estetske i rekreativne vrijednosti prvenstveno urbanih i park šuma te ostalih šuma i šumskih zemljišta koji su izloženi većem broju posjetitelja (Zakon o šumama, NN 68/18).

1. Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu

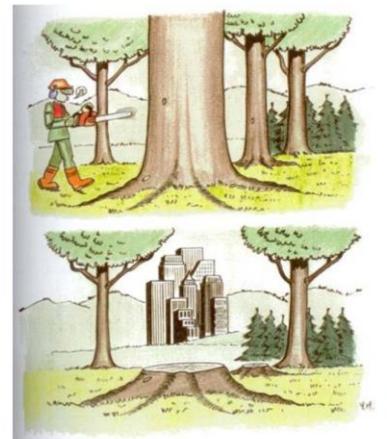
Urbane šume:

- ▶ pod urbanim šumama i šumskim zemljištima podrazumijevaju se sve šumske sastojine koje su uklopljene ili naslonjene na urbano tkivo i čija je primarna i trajna zadaća optimalno pružati općekorisne dobiti . Naglašavajući da je u njima gospodarska funkcija gotovo u cijelosti potisnuta , ističe se njihov značaj , ali i potreba za aktivnom zaštitom , osobito danas , kada su ugrožene onečišćenjem vode , tla i zraka , građevinskim zahvatima u njihovoj blizini , a posebno nerazumijevanjem onih „samopozvanih“ čuvara i kvazi-ekologa , koji misle da će im pasivna zaštita pomoći . (Slavko Matić, Igor Anić, 2010.g.)
- ▶ Urbane šume - zbroj cijelokupne šumske vegetacije koja raste na peri(urbanom) području.
- ▶ Urbane šume su šume i šumska zemljišta planirana prostornim planovima unutar ili uz građevinsko područje naselja, a znatno utječu na kvalitetu života stanovnika naselja; šume čija je namjena stvaranje potrebnih uvjeta za odmor i rekreaciju posjetitelja; šume unutar obuhvata kampova, igrališta za golf i drugih sportsko-rekreativskih područja (Zakon o šumama,NN 68/18)

1. Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu

Razlike između „klasičnog“ i „urbanog šumarstva“:

- ▶ Nije potrebno naglašavati da su šumarstvo i šumarska znanost jedinstvene i nedjeljive cjeline, a osnovna razlika između tradicionalnog i urbanog šumarstva je u cilju gospodarenja . Tradicionalnom šumarstvu je glavni cilj proizvodnja drvne mase potraјnim gospodarenjem šumama, dok je urbanom šumarstvu prioritet unapređenje općekorisnih funkcija šuma.
- ▶ „Klasično“ i urbano šumarstvo ne bi smjeli biti na različitim stranama jer dijele zajedničke temelje (dendrologija, uzgajanje, uređivanje, zaštita šuma i ostali šumarski predmeti i discipline). Upravo suprotno, trebali bi se nadopunjavati djelujući koordinirano na svim prostorima, gradskim i ruralnim, od pojedinačnih stabala do velikih šumskeih područja .

From: Moigneau (2005)

1. Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu

- **Arborikultura** je znanstvena i stručna disciplina koja se, kao dio urbanog šumarstva, bavi sadnjom, njegom i kultiviranjem drveća i drvenaste vegetacije u urbanim sredinama. Obuhvaća sve mјere koje se poduzimaju na i oko stabla s ciljem sprječavanja malformacija i očuvanja vitalnosti.
- **Opasno stablo** je svako stablo (bez obzira na vrstu , dob i dimenzije) koje je u takvom fizičkom stanju i/ili položaju u prostoru da predstavlja opasnost po ljude i imovinu koja se ne može ublažiti ili otkloniti nikakvim arborikulturnim zahvatima (kao npr. orezivanje krošnje, sidrenje i sl.) i zato ga treba žurno ukloniti.
- **Metode procjene opasnih stabala** - postoje različite metode koje služe arboristima kao pomoć prilikom procjene rizika od loma ili izvale stabla. Koncepcijski se razlikuju dvije glavne skupine: Vizualne metode (VTA metoda, EHT metoda itd) i Statički integrirane metode (SIA metoda, SIM metoda itd)

3.1. Vizualna prosudba stabla

Tablica 3. Vizualna prosudba stabla VTA metodom

Stablo br. 1	Datum: 30.05.2017						
Vrsta: Hrasta lužnjak (<i>Quercus robur L.</i>)	Polumjer krošnje (m):						
Prsn. promjer (cm): 182	S = 9,0	I = 12,6	Z = 13,9	J = 10,6			
Visina (m): 33,7							
Segment prosudbe	A	B	C	D	E	F	G
	negativna promjena	razgradnja drva + trulež	pukotina	manje oštećenje	veće oštećenje	restoriranje	tonografiiranje
Staniste	X						
Žilište	X	X	X		X	X	X
Pridanak debla	X		X				
Deblu	X		X	X			
Prijelaz u krošnju	X		X			X	
Debalca							
Krošnja	X						
Vitalitet	5	4	3	2	1		
Vitalitet po Roloffu (2001)	Faza rasta/ eksploracija	Degeneracija	Stagnacija	Rezignacija			
Nalaz vizualne prosudbe stabla	<ul style="list-style-type: none">- stablo hrasta lužnjaka raste u ograničenom prostoru s jedne strane omeđen potokom Maksimircem i pješačkom stazom s druge strane.- morfološki se radi o vrlo velikom starom stablu sa pravilno razvijenom krošnjom koja je ravnomjerno širi u sve strane- oko cijelog stabla vidljiv adaptivni rast žilišta koji je vrlo razvijeno i snažno – na jugoistočnoj strani vidljiva šupljina na žilištu; također mehanička oštećenja na žilištu (odlomljena kora i sl.)- na pridanku i deblu stabla vidljiva negativna promjena u obliku lokalnih zadebljanja koje prate jači rast tog dijela – adaptacija na djelovanje dominantnog vjetra na ovoj lokaciji (iz smjera sjevera)- na mjestu prijelaza iz debla u krošnju stablo se račva u tri debalca (dva veća) koja na sebi glavne grane stabla; oblik rašljih debalaca upućuje na U rašljje (biomehanički povoljniji oblik), međutim na južnoj stani spaja vidljiva srasla pukotina- krošnja stabla nepravilno razvijena, s snažnim uspravnim zakrivljenim granama; u krošnji vidljive odumrle grane i vrhovi grana- većina krošnje zdrava, ali slabe vitalnosti, posljedica dugogodišnjeg smanjenja vitalnosti – slab razvoj izbojaka po obodu krošnje, pristutne veće praznine u krošnji- od simptoma biljnih bolesti i štetnika vidljiva pojave grmova imele u krošnji, pojava plodista glijive truležnice na žilištu i nekoliko rupa od hrastove strizibube						
Mjere/zahvatni jege stabla	<ul style="list-style-type: none">- ispitati pojavu truleži na žilištu i deblu stabla upotrebom zvučnog tomografija i debljinu stjenke drva na žilištu i prijelazu u krošnju stabla upotrebom rezistografa						

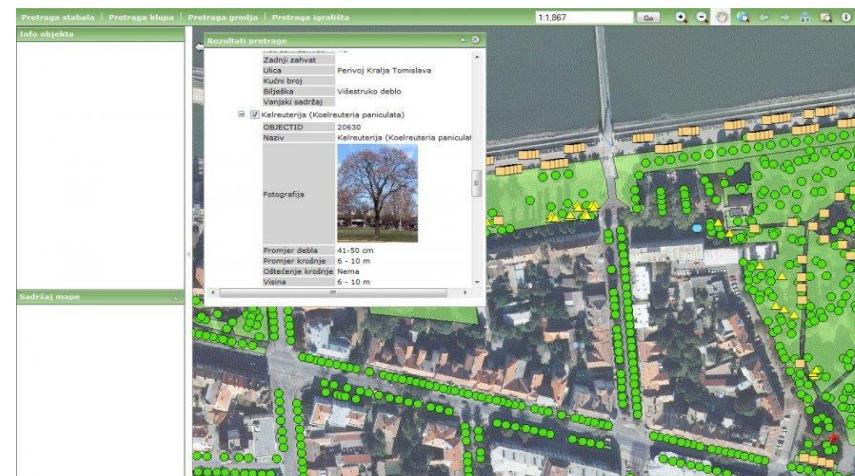
Elaborat zdravstvenog stanja stabla hrasta lužnjaka na dječjem igralištu nasuprot Paviljona jeke u Parku Maksimir

1. Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu

- ▶ **Katastar drveća (zelenila)** predstavlja popis drveća na određenom području sa osnovnim podacima o vrsti i dimenzijama stabala, stanju debla, krošnje i korijena te dokumentaciji o intervalima kontrole drveća. Koristi se za plansko gospodarenje pojedinačnim stablima ili skupinama stabala, evidenciju redovitih i izvanrednih kontrola zdravstvenog stanja stabala, te provedenih mjera njegе drveća. Predstavlja temelj za planiranje i praćenje troškova njegе stabala. Izrađuje se u digitalnom obliku što omogućuje svakodnevno operativno ažuriranje promjena u bazi podataka, te pružanje dijela podataka na uvid zainteresiranoj javnosti u obliku različitih web preglednika ili aplikacija.

Izvor: Gis.zrinjevac.hr

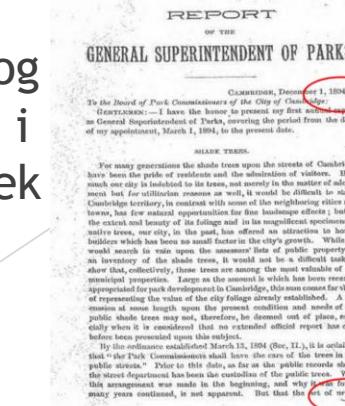
Izvor: tportal.hr / Autor: Kruno Kartus

2. Kratka povijest urbanog šumarstva

- ▶ Pojavu i razvoj urbanih šuma nemoguće je odvojiti od pojave i razvoja ljudske civilizacije.
- ▶ Pred 10-15 000 godina formiraju se i naseljavaju prva urbana središta u kojima obližnje šume služe kao zaklon, te izvor hrane i građevnog materijala.
- ▶ Razvojem starih kineskih, zapadnoazijskih i grčkih civilizacija sadnja i njega drveća postaju rezultat i estetskih i duhovnih potreba, a ne samo materijalnih. Brojni drevni gradovi, poput npr. Babilona, imali su visoko razvijene parkove, vrtove i druge zelene površine.
- ▶ U srednjem vijeku, u feudalističkoj Europi se zbog brojnih i čestih ratova uspostavljaju gradovi okruženi zidinama u kojima je rast stanovništva vršio pritisak na raspoloživi urbani prostor dovodeći do degradacije zelenih površina i pogoršanja sanitarnih uvjeta . Zbog toga se u medicinske svrhe sade botanički vrtovi, dok su periferne šume bile dostupne samo plemićima služeći za rekreativne svrhe (uglavnom lov).
U drugim dijelovima svijeta, praksa urbanog šumarstva je bila različita: u Kini su se podizale velike plantaže stabala uz ceste, Azteci su šume ustanovili kao hramske vrtove u Mexico Cityju, dok su u Indiji sultani i maharadže razvili brojne urbane parkove.

2. Kratka povijest urbanog šumarstva

- ▶ U pred modernističko vrijeme postupno se napušta elitistički koncept pa se urbane i periurbane šume i parkovi počinju koristiti za odmor i rekreaciju svih građana pružajući im općekorisne dobrobiti. Industrijski rast i razvoj dovode do povećanja opsega prometa i razmjene dobara između svih dijelova svijeta što rezultira širenjem brojnih štetnika i bolesti na drveću koji počinju utjecati i na stabla u gradovima. Zbog toga djelatnost urbanog šumarstva počinje dobivati na značaju i pojavljuju se zanimanja poput gradskog šumara, gradskog arborista, općinskog šumara i sl.
- ▶ Promjenom percepcije urbanog šumarstva raste interes šumara za urbanim i periurbanim šumarstvom kao interdisciplinarnim i integriranim pristupom rješavanja izazova uzgoja drveća u urbanim sredinama, s obzirom na ekološke usluge i ekonomske koristi koje pružaju.
- ▶ Pojam urbanih šuma se prvi puta koristi u Velikoj Britaniji u Izvješću glavnog nadzornika gradskih šuma u Cambridge-u 1894.g. Međutim , u znanstvenom i praktičnom smislu , pojam „urbane šume“ se značajnije počinje koristiti tek 60-tih i 70-ih godina 20.st. u SAD-u i Europi .

The document is a historical report from the City of Cambridge, Massachusetts, dated March 1, 1894. It is addressed to the Board of Park Commissioners of the City of Cambridge. The author, General Superintendent of Parks, discusses the care and management of trees in Cambridge, noting the pride of residents and administrators in the city's shade trees. He mentions the difficulty of maintaining these trees due to the lack of shade tree cultivation. The report also highlights the rare beauty of Cambridge trees in the past and the services provided by the city's parks department. The author expresses concern about the disappearance of certain tree species and the need for their protection. The report concludes with a call for continued efforts to maintain and protect the city's shade trees.

3. Urbano šumarstvo u Hrvatskoj sa osvrtom na poduzeće Hrvatske šume d.o.o. Zagreb

- ▶ Svi smo ponosni na dugogodišnju povijest šumarstva u Hrvatskoj kao jedne od najstarijih znanstvenih i stručnih disciplina , a osobito na međunarodno priznatu „zagrebačku školu uzgajanja šuma”.
- ▶ Kada je u pitanju povijest urbanog šumarstva također ne zaostajemo za razvijenim svijetom o čemu svjedoče brojni uređeni parkovi i perivoji među kojima se posebno ističe park šuma Maksimir nastala krajem 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća djelomičnim krčenjem autohtone šume hrasta lužnjaka i običnoga graba. Prvi je javni park u jugoistočnoj Europi, ali i jedan od prvih u svijetu. U vrijeme osnivanja bio je jedan od najvažnijih parkovnih ostvarenja tadašnje Austro-Ugarske Monarhije. Do tada su se podizali samo privatni, javnosti nedostupni perivoji uz plemićke dvorce i kraljevske rezidencije.
- ▶ Nešto kasnije uređen je i Anin dol u Samoboru, a treba spomenuti i niz park-šuma: Zlatni rt, Čikat, Šijana, Komrčar, Marjan, Golubinjak, Jalpenski vrh, Trakošćan, Župetnica, Dravska šuma, Jankovac, Brdo Djed, Kanovci i dr.

Zornbergova karta park-šume Maksimir iz 1846., izvor: MGZ

Ulazni portal i Konjanički spomenik sv. Jurja, izvor: foto I. Standl iz 1871.

Park šuma Maksimir, snimak iz zraka, izvor: Studio Hrg

3. Urbano šumarstvo u Hrvatskoj sa osvrtom na poduzeće Hrvatske šume d.o.o. Zagreb

- ▶ Važno je istaknuti da bez stručnog i savjesnog rada generacija šumara danas ne bi ni bilo mnogih zaštićenih područja u kategorijama strogih rezervata, nacionalnih parkova, posebnih rezervata, parkova prirode, regionalnih parkova, spomenika prirode, značajnih krajobraza i dr. u kojima se u većoj ili manjoj mjeri provode i radovi iz djelatnosti urbanog šumarstva.
- ▶ Hrvatske šume, odnosno, njezini pravni prednici, bave se urbanim šumarstvom i hortikulturom od 60-tih godina 20.st. na području Grada Zagreba (Medvednica, Maksimir i gradske park-sume), te u Istri i Dalmaciji gdje održavaju brojne urbane i peri-urbane šume , auto-kampove i okoliš oko hotela i turističkih naselja. U tom razdoblju je bilo uspona i padova, ali općenito se može reći da je prihod od radova iz te djelatnosti osiguravao financijsku opstojnost šumarija koje su se njome bavile.
- ▶ U zadnjih 20-tak godina izgubljen je dobar dio tih pozicija zahvaljujući krivim procjenama unutar „kuće” i orijentacijom na tzv. **core bussines** što su iskoristila brojna javna i privatna komunalna poduzeća koja postupno ulaze u prirodni prostor šumarske struke.

4. Mogućnosti razvoja

- ▶ Izglasavanjem novog Zakona o šumama i dolaskom sadašnje Uprave društva Hrvatske šume d.o.o. koja je prepoznala višestruki značaj i potencijale urbanog šumarstva i hortikulture, stvoreni su početni preduvjeti za pokretanje organiziranog razvoja i širenja te djelatnosti, odnosno barem djelomičnog vraćanja starih pozicija.
- ▶ Što dalje?

1. Nastaviti sa zakonskim pozicioniranjem urbanog šumarstva na slijedeće načine:

- a) Predložiti izmjene pod zakonskih akata koji se odnose na urbano šumarstvo:
 - Pravilnik o uređivanju šuma (poslan prijedlog novih radova, djelomično prihvaćen)
 - Pravilnik o vrsti šumarskih radova , minimalnim uvjetima za njihovo izvođenje te radovima koje šumoposjednici mogu izvoditi samostalno
 - Pravilnik o doznaci stabala , obilježavanju drvnih sortimenata , popratnici i šum.redu (doznačak i uklanjanje opasnih stabala, hitne intervencije, dijelom prihvaćeni prijedlozi)
 - Pravilnik o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje OKFŠ za izvršene radove u šumama šumoposjednika (građani najdirektnije osjećaju dobrobiti OKFŠ upravo u urbanim šumama zbog čega bi i njihovo održavanje, barem djelomično, trebalo finacirati iz te naknade)
 - Pravilnik o sadržaju i načinu polaganja stručnih ispita za ovlaštene inženjere šumarstva i drvne tehnologije i dr.

4. Mogućnosti razvoja

b) Inicirati donošenje Pravilnika o urbanom šumarstvu

c) Predložiti izmjene internih akata (pravilnika) Hrvatskih šuma koji se tiču urbanog šumarstva :

- Normativ radova u urbanom šumarstvu i urbanom građevinarstvu

- Cjenik radova u urbanom šumarstvu

- Kalkulacije strojeva u urbanom šumarstvu

- Programska rješenja za planiranje i evidentiranje izvršenih radova (opcije_HsPPU uz dopunu šifarnika ili novi HsPUS, te HsURB)

2. Snimanje stanja i potencijala u UŠP :

- Prepoznavanje zainteresiranih kadrova za ovu djelatnost

- Analiza trenutno raspoloživih strojeva i opreme

- Pronalaženje potencijalnih lokacija za uređenje i održavanje , kao i izrada prijedloga uređenja sa troškovnikom

4. Mogućnosti razvoja

3. Edukacija i prenošenje iskustava :

- izrada Priručnika o urbanom šumarstvu
- stručna usavršavanja
- prezentacije i predavanja na teme iz urbanog šumarstva
- sudjelovanje na seminarima, sajmovima, radionicama i sl.

4. Nabavka i primjena novih tehnologija:

- specifični strojevi i oprema za rad u urbanim šumama (auto platforme, sitnilice granjevine i tanjeg prostornog drveta, mali komunalni traktori sa različitim priključcima, mini forwarder, samohodne kosilice, sakupljači trave i listinca, freze za panjeve itd.)
- arborikulturni instrumenti za precizniju procjenu opasnosti od loma ili izvale stabala (rezistograf, zvučni tomograf, potezni test, georadar i sl.)
- GIS, LiDAR kao neizostavni alati za mapiranje površina urbanih šuma i izradu njihovog katastra u digitalnom obliku

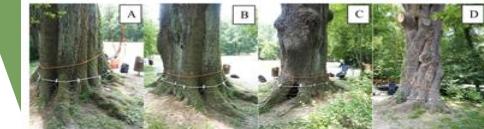
Tablica 2. Zvučni tomograf (Katalog opreme 2015)

Naziv uređaja	Apparatus
Zvučni tomograf	Sound Tomograph
Proizvođač i model / Manufacturer and type	Rinnitech Arbottom
Godina proizvodnje / Year of manufacture	2013
	
Techničke značajke	Technical characteristics
Instrument preko 12 senzora mjeri brzinu prolaska zvučnih valova kroz stablo u više različitih mjeseta i smjerova. Računalni program preračunava izmjerene brzine zvuka u grafički prikaz kod kojeg su područja zdravog drva prikazana drugom bojom u odnosu na područja gdje zvuk sporije prolazi.	Instrument with 12 sensors measures speed of sound waves through tree on multiple positions and directions. Computer program calculates measured speed of sound wave into graphic display on which areas of sound wood area shown in different color than area where sound travels slower.
Primjena	Application
Služi za preciznu procjenu statike stabla. Određivanje područja zahvaćenog glijivama truležnicama.	It is used for precise assessment of tree static. Determination of area affected with wood decaying fungi.
Dodatane informacije / Additional information	
http://www.rinnitech.de/content/view/7/35/lang.english/index.html	

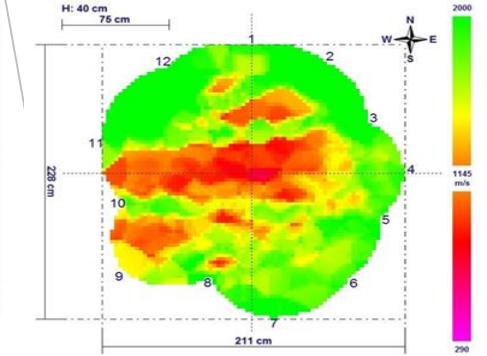
Elaborat zdravstvenog stanja stabla hrasta lužnjaka na dječjem igralištu nasuprot Paviljona jeke u Parku Maksimir

3.3. Zvučni tomograf

Na stablu hrasta lužnjaka provedeno je ispitivanje zvučnim tomografom Rinnitech Arbottom® (koristenjem 12 senzora) u dvije visine (razine) mjerenja: na 0,4 m i na 2,2 m.

Slika 17. Mjerenje zvučnim tomografom žilišta hrasta lužnjaka na visini od 0,4 m. Pogled sa sjeverne (A), istočne (B), južne (C) i zapadne strane (D).

Slika 18. Tomogram žilišta na visini 0,4 m.

Elaborat zdravstvenog stanja stabla hrasta lužnjaka na dječjem igralištu nasuprot Paviljona jeke u Parku Maksimir

4. Mogućnosti razvoja

5. Pronalaženje izvora financiranja:

- sufinanciranje mjesne samouprave
- EU fondovi (Mjera 8.5. tip operacije 8.5.2. "Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture", različiti Interreg-ovi i dr.)
- OKFŠ - ako prođe prijedlog izmjena Pravilnika kojim bi se uvrstili i radovi iz urbanog šumarstva
- gospodarenje šuma (bivši BOŠ)tj.vlastita sredstva - u dijelu koji je uvršten u novi Pravilnik o uređivanju šuma , a po razradi tehnologija radova
- ostali prihodi sa tržišta temeljem potreba različitih pravnih i fizičkih osoba

6. Poticanje suradnje sa mjesnom samoupravom i komunalnim poduzećima kroz :

- sudjelovanje pri izradi prostornih planova i procjena utjecaja na okoliš uz korištenje primjera iz UŠP koje imaju takvih iskustava
- poticanje zapošljavanja urbanih šumara

4. Mogućnosti razvoja

7. Pokretanje proizvodnje sadnica većih dimenzija (tzv. parkovnih sadnica) kako bi se smanjio uvoz ili kupovina na tržištu (opet uglavnom iz uvoza)
8. Povezivanje i razmjena novih saznanja i iskustava sa :
 - znanstvenim institucijama (Šumarski fakultet , Hrvatski šumarski institut)
 - Hrvatskom komorom inženjera šumarstva i drvne tehnologije
 - srodnim udruženjima (npr. Hrvatska udružba za arborikulturu)
9. Suradnja sa državnim institucijama:
 - Ministarstvo poljoprivrede
 - Ministarstvo zaštite prirode
 - Ministarstvo turizma (šume, osobito urbane, se često uzimaju zdravo za gotovo , a bez njih bi turizam u ovakovom obliku bio nezamisliv, zato trebaju i sudjelovati u održavanju i obnovi)
10. Pokrenuti problematiku održavanja privatnih šuma u urbanim područjima (privatni šumovlasnici uglavnom ne mare za svoje šume , npr.potkornjak, poseban problem u urbanim sredinama zbog estetike i prvenstveno sigurnosti ljudi i imovine)

5. Zaključak

- ▶ Hrvatske šume d.o.o. Zagreb, kao državna tvrtka, imaju zadatak i obvezu širiti se i jačati na korist cijeloj zajednici na principima potrajnog gospodarenja. Značajan broj većih ili manjih gradova u RH ima u svojoj neposrednoj blizini šume kojima gospodari naše poduzeće. Uvažavajući sve do sada navedeno, mnoge bi se od njih, neovisno o njihovoj trenutnoj namjeni, mogle proglašiti **urbanim šumama** (uključujući već proglašene šume posebne namjene - za odmor i rekreaciju građana, park-sume i dr.).
- ▶ Urbano šumarstvo je područje sa velikim potencijalom za ostvarivanje dodatnih prihoda osim prihoda od „kubika“. Također, ono je prilika da se cjelokupno šumarstvo, koje se zatvorilo u uske stručne krugove, svojim bogatim znanjem i mukotrpno stjecanim iskustvom vrati u urbane i peri urbane prostore kojima je stoljećima savjesno i stručno upravljalio, a sada je potisnuto u stranu. Zbog toga se kompletna šumarska struka treba maksimalno založiti na dovršetku zakonske regulative urbanog šumarstva, kako nam druge struke ne bi ulazile u naše područje, kao što se to u prošlosti dogodilo na nekim drugim poljima. Sve to naravno ne isključuje suradnju sa njima, koja je često i neophodna.

5. Zaključak

- ▶ U svjetskim, europskim i domaćim zakonskim odredbama, propisima i strategijama primjetni su sve jači trendovi naglašavanja važnosti i valorizacije općekorisnih funkcija šuma, te poticanje, čak i obvezivanje njihove optimalizacije, kao i načela potrajnog gospodarenja šumama. Pojednostavljeni, slijedom toga bi urbano šumarstvo moglo biti jedan od snažnijih argumenata za očuvanje, sada već uvelike smanjenog, izdvajanja sredstava za OKFŠ.
- ▶ Svojom misijom i vizijom Hrvatske šume se savršeno uklapaju u koncept tzv. **zelenog gospodarstva** (green economy) kojem su općenito načela održivog gospodarenja i usluge šumskih ekosustava jedna od važnijih smjernica za razvoj okolišu prihvatljivog svjetskog gospodarstva. Prema UN/FAO studiji definirana su radna mjesta i specijalnosti u šumarskoj djelatnosti u sklopu zelenog gospodarstva koji proizlaze iz tradicionalnog šumarstva, ali obuhvaćaju i urbano šumarstvo i arborikulturu (Green Jobs in the Forest Sector, 2015.).

MISIJA

Osigurati održivo integralno gospodarenje državnim šumama na čitavom području Republike Hrvatske na ekološki osjetljiv, ekonomski učinkovit i socijalno odgovoran način prema društvu u cjelini i zaposlenicima poduzeća.

VIZIJA

Želimo biti vodeće Trgovačko društvo za gospodarenje šumama u regiji, koje će podizati svijest građana o šumama kao nacionalnom prirodnom bogatstvu RH, te promicati načela održivog razvoja.

5. Zaključak

- ▶ Veliki potencijali su tu ...
- ▶ Što onda nedostaje?
- ▶ U prvom redu svijest o potrebi organiziranog djelovanja kojim će se te mogućnosti iskoristiti na najbolji mogući način. Nužno je u tom pogledu informirati sve zainteresirane skupine u društvu, od političara, biologa, agronoma, arhitekata i šumara s jedne strane do civilnih udruga i građana kao neposrednih korisnika svih dobrobiti urbanih šuma sa druge.
- ▶ Potrebno je početi koristiti termine urbanih šuma i urbanog šumarstva u obrazovanju, šumarskoj struci ili znanosti, te u svakodnevnoj komunikaciji. Za sve koji ih ne koriste, može se reći da stoje na putu razvoja urbanog šumarstva u Hrvatskoj. (Borzan, Časopis Hrvatske šume br.17,1998.g.)
- ▶ Potaknuti kolege da prihvate urbane šumare i urbano šumarstvo sa svim djelatnostima unutar njega kao integralni dio šumarstva, sa svojom zadacom i mjestom u šumarskoj obitelji.

5. Zaključak

- ▶ Brojne su prepreke na putu prema punoj afirmaciji urbanog šumarstva, kao relativno mlade grane šumarstva kod nas, ali uz zajednički napor svih već spomenutih dionika, moguće je izgraditi temelje koji će osigurati stvarni početak njezinog razvoja.

Hvala na pozornosti.

Damir Dramalija, dipl. ing. šum.
Stručni suradnik za urbano šumarstvo
mobil: +385 (0)98 455 175
telefon: +385 (0)1 4804 111
e-pošta: damir.dramalija@hrsume.hr

Direkcija, Sektor za šumarstvo
Služba za proizvodnju i razvoj
Ulica kneza Branimira 1, 10 000 Zagreb
web: www.hrsume.hr